

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2801/2025
09.10.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Драгане Бољевић, Јасмине Симовић, Зорице Булајић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Марија Јоксовић адвокат из ..., против туженог Дома здравља „Кула“, чији су пуномоћници Бранибор Јовичић и Петар Мијановић адвокати из ..., ради исплате, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 22/25 од 17.04.2025. године, у седници одржаној дана 09.10.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 22/25 од 17.04.2025. године.

ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Новом Саду Гж1 22/25 од 17.04.2025. године и пресуда Основног суда у Врбасу - Судска јединица у Кули П1 94/2022 од 10.10.2024. године у првом и трећем ставу изреке тако што се **обавезује** тужени да за период од 01.07.2019. године до 07.03.2022. године исплати тужиљи трошкове превоза у месту ... у износу од 66.240,00 динара са затезном каматом од 27.12.2023. године и износ од 23.441,75 динара на име обрачunate затезне камате од дана доспећа до 27.12.2023. године, а **одбија** захтев тужене за накнаду трошкова поступка у износу од 42.850,00 динара са затезном каматом од извршности одлуке до исплате.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени да на име трошкова целокупног поступка исплати тужиљи износ од 285.300,00 динара у року од 15 дана од достављања преписа пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врбасу - Судска јединица у Кули П1 94/2022 од 10.10.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужиља тражила да се обавезе тужени на исплату трошкова за долазак и одлазак са рада у периоду од 01.07.2019. године до 07.03.2022. године, за градски превоз у ... у износу од 66.240,00 динара са законском затезном каматом од 27.12.2023. године и обрачунате законске затезне камате од дана доспелости до 27.12.2023. године, у износу од 23.441,75 динара. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиље за ослобађање од плаћања судских такси. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да на име

трошкова парничног поступка исплати туженом износ од 42.850,00 динара са законском затезном каматом од извршности одлуке до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 22/25 од 17.04.2025. године одбијена је жалба тужиле и потврђена пресуда Основног суда у Врбасу - Судска јединица у Кули П1 94/2022 од 10.10.2024. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је због погрешне примене материјалног права, благовремено изјавила ревизију предвиђену чланом 404. ЗПП (посебна ревизија).

По оцени Врховног суда, судске одлуке приложене уз ревизију оправдавају потребу да се о тужилиној посебној ревизији одлучује ради уједначавања судске праксе, због чега је на основу члана 404. ЗПП одлучено као у првом ставу изреке.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да је тужилина ревизија основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Предмет овог спора је захтев тужиле за исплату трошкова превоза „у локалу“ - у месту њеног пребивалишта, до аутобуског стајалишта за међуградски превоз до Куле, места рада. Тужени је оспорио тужбени захтев тврдњом да је плаћао трошкове међуградског превоза и трошкове локалног превоза у месту тужилиног пребивалишта, јер она није имала потребу да користи услуге јавног превоза у Кули, с обзиром на удаљеност аутобуске станице у том граду и места њеног рада.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилино пребивалиште налази се у месту ..., а послове обавља у седишту туженог у Кули. Тужени је у спорном периоду исплаћивао тужили трошкове међуградског превоза на релацији ... – Кула – ..., а од јануара 2019. године и трошкове једног локалног превоза. Јавни превоз на територији Општине Кула врши предузеће „Путоказ“ из Црвенке. Удаљеност тужилиног места становања до најближег аутобуског стајалишта у месту ... износи 500-700 метара, а удаљеност аутобуске станице у Кули до тужилиног места рада износи 200-300 метара.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду, одредби Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе („Службени гласник Републике Србије“ број 96/19) са анексом („Службени гласник Републике Србије“ број 58/20) и одредби колективног уговора туженог од 02.06.2015. године одбио тужбени захтев. По становишту тог суда, тужилца има право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, и у спорном периоду су јој исплаћивани трошкови локалног превоза у месту њеног пребивалишта, јер јој трошкови локалног превоза у месту рада не припадају зато што због удаљености аутобуске станице у том месту и седишта туженог није имала стварну потребу за коришћењем јавног превоза у Кули.

Другостепени суд је одбио жалбу тужиле и потврдио првостепену пресуду, прихватајући став нижестепеног суда да је тужена, исплатом трошкова за један локални превоз платила тужилу трошкове превоза у месту њеног пребивалишта, које она зато неосновано потражује. И по становишту тог суда, право на накнаду трошкова превоза има запослени који објективно има потребу за коришћење превоза, а у овом случају удаљеност аутобуске станице у Кули и места тужилиног рада по разумној оцени, реално и објективно не захтева коришћење превоза тако да јој тужени исплатом трошкова једног локалног превоза није плаћао трошкове превоза у месту њеног рада.

По оцени Врховног суда, основани су наводи ревидента да су нижестепени судови у овом спору погрешно применили материјално право.

Одредбом члана 118. став 1. тачка 1. Закона о раду прописано је да запослени има право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, у складу са општим актом и уговором о раду, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, ако послодавац није обезбедио сопствени превоз. Из наведене законске одредбе произилази да се ближи критеријуми за остваривање права запосленог на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада прописују општим актом и уговором о раду. Према члану 8. став 1. Закона о раду, колективни уговор, правилник о раду (општи акт) и уговор о раду не могу да садрже одредбе којима се запосленом дају мања права или утврђују неповољнији услови рада од права и услова који су утврђени законом.

Према члану 102. став 1. Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, запослени има право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада у складу са општим актом и уговором о раду, у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, уколико послодавац није обезбедио сопствени превоз.

Одредбом члана 117. Колективног уговора туженог од 02.06.2015. године прописано је да запослени има право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада у висини цене превозне карте у јавном саобраћају, у складу са тим уговором (став 1) и да послодавац има право да запосленом, уместо те накнаде, обезбеди превоз уколико је то за њега повољније (став 2).

Следствено изложеном, по оцени ревизијског суда, погрешан је закључак нижестепених суда да тужила нема право на накнаду трошкова превоза „у локалу“ – у месту њеног пребивалишта.

Право на накнаду трошкова за долазак и одлазак са рада, према Закону о раду и колективном уговору, као и општем акту послодавца, припада свим запосленима без обзира да ли они користе јавни или сопствени превоз, односно на посао долазе пешице, а исплата тих трошкова није условљена растојањем од места пребивалишта до места рада. Трошкови се одређују према броју ефективних радних дана и цене појединачне превозне карте, а највише до цене месечне претплатне карте превозника. Опредељење законодавца да се висина накнаде трошкова превоза призна запосленом у висини цене превозне карте у јавном саобраћају не значи да је коришћење средстава јавног превоза законом прописани услов за остварење права запосленог на трошкове превоза, који долазак и одлазак са рада остварују на други начин.

Како тужена није обезбедила тужилји сопствени превоз у смислу Закона о раду, није могла да јој ускрати законско право на накнаду трошкова превоза у месту њеног пребивалишта. Тврдњу да је исплатом трошкова локалног превоза тужилји плаћен трошак у месту њеног пребивалишта тужени није доказао, јер из писане изјаве обрачунског радника од 13.04.2022. године то не про изиалзи, а оцена садржине те исправе од стране нижестепених судова није прихватљива јер је образложена растојањем аутобуске станице у Кули и места тужилјиног рада, које није одлучујуће за право тужилје на накнду потраживаних трошкова.

Из тих разлога, на основу члана 416. став 1. ЗПП одлучено је као у другом ставу изреке - преиначене обе нижестепене пресуде и обавезана тужена на исплату утуженог новчаног потраживања, у висини утврђеној налазом вештака, на који странке нису имали примедбе.

Одлука о трошковима целокупног поступка, садржана у трећем ставу изреке, донета је на основу члана 165. став 2. у вези са члановима 153. став 1. и 154. ЗПП. Тужилји су досуђени трошкови за састав тужбе и једног поднеска у износу од по 16.200,00 динара, жалбе и ревизије у износу од по 32.400,00 динара, заступања на три одржана рочишта у износу од по 21.500,00 динара и пет неодржаних рочишта у износу од по 13.500,00 динара, предујма за вештачење у износу од 15.000,00 динара и судских такси за тужбу у износу од 4.700.00 динара, првостепену пресуду у износу од 4.550,00 динара, жалбу и другостепену пресуду у износу од по 4.550,00 динара, ревизију у износу од 9.100,00 динара и одлуку о ревизији у износу од 13.350,00 динара.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић